

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Рахункова палата

Про надання інформації

Міністерство фінансів України розглянуло лист Рахункової палати від 01.11.2023 № 16-2569 щодо надання інформації стосовно виконання рекомендацій (пропозицій) з питання розроблення та прийняття актів законодавства для покращення надходжень акцизного податку з алкогольних напоїв та повідомляє.

Щодо розмежування функцій видачі ліцензій суб'єктам господарювання на виробництво алкогольних напоїв, оптову і роздрібну торгівлю ними та контролю за виконанням ліцензійних умов між різними державними органами

Законом України від 19.12.1995 № 481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (далі – Закон № 481/95-ВР) визначено, що ДПС є єдиним органом, який здійснює видачу та анулювання ліцензій, контроль за виробництвом оптовою та роздрібною торгівлею алкогольними напоями.

З метою здійснення дієвого контролю за виробництвом та обігом алкогольних напоїв разом із заявою на отримання ліцензії суб'єкти господарювання залежно від виду діяльності подають документи, які підтверджують спроможність такого суб'єкта здійснювати діяльність із зазначеними підакцизними товарами, а саме:

- засновницькі документи, документи, що підтверджують право власності (право користування) на земельні ділянки, акти вводу в експлуатацію будівель;
- документи, що підтверджують наявність своїх акредитованих лабораторій, або договори із такими лабораторіями;
- технологічну документацію (стандарти, регламенти, технологічні інструкції);
- витяг з Єдиного державного реєстру місць зберігання;
- документи, що підтверджують сплату річної плати за ліцензії.

Крім того, Законом № 481/95-ВР передбачено відповідальність за:

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC003040000099F72E00D1B0C200

Підписувач Воробей Світлана Іванівна

Дійсний з 26.09.2023 17:36:27 по 26.09.2025 17:36:27

Міністерство фінансів України

11320-11-7/34565 від 13.12.2023
№2105/05-1 від 13.12.2023

- безліцензійну діяльність або торгівлю алкогольними напоями без застосування РРО/ПРРО;
- зберігання алкогольних напоїв у місцях зберігання, не внесених до Єдиного державного реєстру місць зберігання;
- торгівлю алкогольними напоями за цінами, нижчими за встановлені мінімальні оптові або роздрібні ціни;
- порушення обмежень щодо продажів алкогольних напоїв неповнолітнім або неповнолітніми, у заборонених місцях або у заборонений спосіб.

З огляду на викладене, повне розмежування функцій видачі/анулювання ліцензій і контролю за виробництвом та обігом алкогольних напоїв призведе до збільшення кількості бюрократичних процедур, регулятивного тиску на бізнес, видатків держави на здійснення зазначених функцій, розірвання цілісного контролю за виробництвом та обігом алкогольних напоїв.

Водночас слід зазначити, що на виконання пункту 173 Плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.03.2023 № 221-р, Мінфін розробив проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» щодо удосконалення порядку ліцензування та контролю за виробництвом і обігом підакцизних товарів» (далі – законопроект).

Законопроектом, зокрема, передбачено видачу ліцензій на право роздрібної торгівлі алкогольних напоїв в електронному вигляді, автоматично, шляхом надсилання суб'єкту господарювання витягу з відповідного єдиного реєстру ліцензіатів.

Отже, у разі прийняття законопроекту пропозицію Рахункової палати щодо розмежування функцій видачі ліцензій на право діяльності з алкогольними напоями та контролю за дотриманням ліцензійних умов можливо вважати врахованою, оскільки видача частини ліцензій буде автоматична, а контроль за затвердженими законодавством умовами виробництва та обігу алкогольних напоїв здійснюватимуть органи ДПС.

Щодо збільшення вартості ліцензій на виробництво алкогольних напоїв з урахуванням інфляційних процесів в Україні та врегулювання питань торгівлі алкогольними напоями через мережу Інтернет або заборони такої торгівлі

З метою вдосконалення контролю за виробництвом та обігом окремих видів підакцизних товарів за ініціативою Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики організовано робочу групу за участю представників Мінфіну, інших заінтересованих ЦОВВ, підприємств, установ і організацій, на яку покладено завдання з перегляду положень Закону № 481/95-ВР.

У рамках цієї робочої групи, зокрема, розглядаються порушені питання.

Щодо внесення змін до Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 № 1251, у частині визначення джерел фінансування витрат на знищення повернутих марок акцизного податку підприємству – виробнику та порядку їх знищення, джерел витрат на виробництво марок нового зразка на заміну повернутих

Постановою Кабінету Міністрів України від 19.06.2023 № 618 «Деякі питання маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах» (далі – постанова № 618) затверджено нові зразки марок акцизного податку з метою підвищення ефективності контролю за виробництвом та обігом підакцизних товарів, недопущення потрапляння у торгівельну мережу контрабандних та контрафактних алкогольних напоїв.

Постановою № 618 встановлено процедуру впровадження марок акцизного податку нового зразка з посиленням захистом та заміни ними марок попереднього зразка у чітко визначені цим нормативно-правовим актом строки.

Пунктом 4 постанови № 618 ДП «Поліграфічний комбінат «Україна» доручено:

провести до 31.01.2024 знищення повернутих марок акцизного податку попереднього зразка у присутності комісії, склад якої затверджено наказом керівника підприємства;

забезпечити до 31.01.2024 виготовлення, безоплатний обмін та доставку продавцю марок акцизного податку нового зразка відповідно до кількості прийнятих для знищення марок акцизного податку попереднього зразка;

у фінансовому плані на 2024 рік у витратній частині передбачити витрати, пов'язані із знищенням марок акцизного податку старих зразків та виготовленням, безоплатним обміном та доставкою продавцю марок акцизного податку нового зразка.

Щодо внесення змін до наказу Мінфіну від 11.02.2016 № 49 «Про затвердження форм звітів щодо виробництва й обігу спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів та порядків їх заповнення», зареєстрованого в Мін'юсті 03.03.2016 за № 340/28470 (далі – наказ № 49), у частині посилання на органи ДФС

ДПС листом від 21.12.2021 № 3047/4/99-00-09-03-02-04 надіслала до Мінфіну проєкт наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження форм звіту про обсяги обігу (в тому числі імпорту та експорту) спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, звіту про обсяги виробництва та обігу (в тому числі імпорту та експорту) спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та порядків їх заповнення»

(далі – проєкт наказу), яким було передбачено визнання таким, що втратив чинність, наказу № 49.

Проте зміни до статті 16 Закону № 481/95-ВР, внесені законами України від 29.06.2023 № 3193-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо спрощення умов виробництва дистилятів суб'єктами малого підприємництва» та від 09.08.2023 № 3303-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо розвитку виробництва виноробної продукції та спрощення господарської діяльності малих виробництв виноробної продукції», унеможливили погодження та прийняття проєкту наказу в запропонованій редакції.

Зокрема, вказаними законами України запроваджено подання звітності з виробництва та обігу спиртових дистилятів, біоетанолу, а також малими виробниками дистилятів та виноробної продукції.

З огляду на зазначене, ДПС листом від 04.10.2023 № 2160/4/99-00-09-04-02-04 надіслала до Мінфіну проєкт наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження форм звіту про обсяги обігу (у тому числі імпорту та експорту) спирту (у тому числі біоетанолу), спиртових дистилятів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, звіту про обсяги виробництва та обігу (в тому числі імпорту та експорту) спирту (у тому числі біоетанолу), спиртових дистилятів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та порядків їх заповнення», яким також передбачено визнання таким, що втратив чинність, наказу № 49.

Після його погодження заінтересованими ЦОВВ буде прийнято відповідний наказ Мінфіну та у встановлений законодавством строк надіслано на державну реєстрацію до Мін'юсту.

Щодо внесення змін до Порядку ведення єдиного державного реєстру місць зберігання, затвердженого наказом ДПА від 28.05.2002 № 251, зареєстрованим у Мін'юсті 15.08.2002 за № 670/6958 (далі – наказ № 251), в частині посилання на ДПА України, Департамент контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів ДПА України та його регіональні управління, а також на не чинну назву Закону № 481/95-ВР

Листом від 04.11.2021 № 11320-10-62/33643 доопрацьований проєкт наказу Мінфіну «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру місць зберігання та форми Довідки про внесення місця зберігання до Єдиного державного реєстру місць зберігання» надіслано до ДПС для забезпечення його погодження із заінтересованими ЦОВВ (далі – проєкт наказу).

Проєктом наказу було передбачено визнання таким, що втратив чинність, наказу № 251.

До проєкту наказу Мінагрополітики та Мінцифри надали зауваження, з урахуванням яких ДПС розробила новий проєкт наказу Мінфіну «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру місць зберігання

та Вимог до місць зберігання спирту» та листом від 19.01.2023 № 129/4/99-00-09-04-02-04) надіслала його до Мінфіну.

Проте зміни, внесені Законом України від 29.06.2023 № 3173-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах» (далі – Закон № 3173-IX), унеможливили погодження та прийняття проєкту наказу в запропонованій редакції.

Зокрема, Законом № 3173-IX внесено зміни до Закону № 481/95-ВР в частині:

встановлення обов'язку внесення місць зберігання тютюнової сировини та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, до Єдиного реєстру місць зберігання;

запровадження надання суб'єкту господарювання в електронному вигляді витягу про внесення місця зберігання до Єдиного реєстру (замість Довідки про внесення місця зберігання до Єдиного реєстру).

З огляду на викладене, ДПС листом від 24.11.2023 № 2477/4/99-00-09-04-02-04 надіслала до Мінфіну нову редакцію проєкту наказу. Після його погодження заінтересованими ЦОВВ буде прийнято відповідний наказ Мінфіну та у встановлений законодавством строк надіслано на державну реєстрацію до Мін'юсту.

Заступник Міністра

Світлана ВОРОБЕЙ